

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

HOTĂRÂREA NR. 507
din 26.11.2012

Dosar nr: 282/2012

Petiția nr: 29 **din data de** 29.06.2012

Petent: A. N.

Obiect: modificarea baremului de evaluare și notare la proba scrisă de Limba și Literatura Română Subiectul al II-lea prin măsurile cuprinse în Nota nr. 881/27.06.2012, aprobată de ministrul MECTS.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1. A.N., cu domiciliul în .

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. Ministerul Educației, Cercetării , Tineretului și Sportului .

II. Obiectul sesizării și susținerile părților

Prin adresa nr. 3169/29.06.2012, petentul tată al elevului A. A. N. ne sesizează cu privire la faptul că la proba scrisă de limba și literatura română întrebarea nr. 3 de la subiectul al treilea, lit A, nu a fost formulată clar și precis fapt pentru care fiul său nu a răspuns corect. Petentul arată că la data de 25 iunie 2012, s-a desfășurat la nivel național prima probă scrisă la Limba și Literatura română, din cadrul Evaluării Naționale pentru elevii clasei a VIII –a, anul școlar 2011-2012. La subiectul al -II-lea, lit. A, pet. 3, elevii au avut de ales varianta corespunzătoare răspunsului corect, referitoare la propoziția subordonată din fraza ***Ceea ce mă jenează este dificultatea răsfoirii***, având de ales între varianta A „*propoziție atributivă*”, varianta B „*propoziție predicativă?*” și varianta C *propoziție subiectivă*”, subiect care avea ponderea de 6 puncte, din 100 puncte, respectiv 0,60 puncte din nota 10, la materia respectivă.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările

ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Prin adresa nr.3515 din data de 23.07.2012, a fost citat petentul, iar prin adresa nr. 3513 din 23. 07.2012 a fost citat Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului prin reprezentant, pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 06.08.2012. La acest termen părțile au fost absente. În cadrul audierilor a fost invocată din oficiu excepția necompetenței materiale a Consiliului cu mențiunea că aspectele sesizate sunt de competența instanței de judecată. Procedură legal îndeplinită.

3.3. Prin adresa nr. 3751/08.08.2012 Ministerul Educației, Cercetării Tineretului și Sportului a invocat excepția lipsei calității procesuale pasive. Prin adresa nr. 4121 din 29.08.2012 a fost comunicat petentului punctul de vedere transmis de către M.E.C.T.S., și excepția necompetenței invocată din oficiu la audieri, cu termen de concluzii scrise până la data de 12.09.2012.

3.4. Prin adresa nr.4373 din 12.09.2012 petentul și-a exprimat punctul de vedere.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

4.1.1. Prin adresa nr. 3169/29.06.2012, petentul tată al elevului A. Alexandru N. ne sesizează cu privire la faptul că la proba scrisă de limba și literatura română întrebarea nr. 3 de la subiectul al treilea, lit A, nu a fost formulată clar și precis fapt pentru care fiul său nu a răspuns corect. Petentul arată că la data de 25 iunie 2012, s-a desfășurat la nivel național prima probă scrisă la Limba și Literatura română, din cadrul Evaluării Naționale pentru elevii clasei a VIII –a, anul școlar 2011-2012. La subiectul al -II-lea, lit. A, pet. 3, elevii au avut de ales varianta corespunzătoare răspunsului corect, referitoare la propoziția subordonată din fraza **Ceea ce mă jenează este dificultatea răsfoirii**, având de ales între varianta A „*propoziție atributivă*”, varianta B „*propoziție predicativă?*” și varianta C *propoziție subiectivă*”, subiect care avea ponderea de 6 puncte, din 100 puncte, respectiv 0,60 puncte din nota 10, la materia respectivă.

4.1.2. La ora 15, din aceeași zi, pe site-ul Ministerului Educației www.edu.ro. a fost publicat baremul de corectare, iar la subiectul al -II-lea, lit. A, pct. 3, potrivit baremului unic, a fost indicat ca fiind răspunsul corect, cei ce au ales varianta C „*propoziție subiectivă*”

Intrucât acest subiect nu a fost clar și precis formulat și **a avut un grad ridicat de dificultate**, foarte mulți absolvenți ai clasei a VIII a, au avut o poziție oscilantă privind varianta corectă, C. „*propoziție subiectivă*”, varianta B „*propoziție predicativă*”, sau ceilalți varianta A „*propoziție atributivă*”, printre care și fiul petentului.

În aceste condiții, în rândul părinților, în mass-media precum și în rândul specialiștilor în domeniu au apărut multiple controverse privind răspunsul corect, astfel că opiniile privind varianta corectă, au fost împărțite, în sensul că atât varianta C (*subiectivă*) cât și varianta B (*predicativă*) sunt corecte.

Ulterior a apărut și opinia profesorilor universitari din Cluj -Napoca, cum că și varianta A (*atributivă*) este corectă în anumite condiții.

4.1.3. Pe fondul acestor opinii divergente, s-a ajuns la formularea de petiții online (ex. *"Revizuire barem proba română EN 2012, sesiunea 25 iunie 2012"* sau *anularea întrebării nr. 3. II A, proba română EN 2012%* precum și proteste ale elevilor și părinților, organizate în fața Ministerului Educației, (în zilele de 26-27 iunie 2012), care solicitau acordarea celor 6 puncte și elevilor care au punctat varianta B (*predicativă*)

Acțiunile respective aveau ca temei, pe de o parte dificultatea ridicată a întrebării, în raport cu dispozițiile legale ale **art. 15 lit. a și b** din **Anexa II a Ordinului nr. 4801/2010** al METCS, raportat la Ordinul 5219/2011, care prevăd că subiectele trebuie „b) să aibă un nivel mediu de dificultate”, iar pe de altă parte faptul că, admiterea la liceu se face pe baza mediei obținute de la evaluarea națională împreună cu media din anii de gimnaziu. (deci nu pe baza de examen de admitere), iar cele 6 puncte au o pondere semnificativă, de 0,15 puncte, în media generală de admitere.

4.1.4. La data de **27.06.2012** a fost postat pe site-ul www.edu.ro comunicatul de presă prin care se aduce la cunoștința publicului că „*Ministrul interimar al Educației, Liviu Marian Pop, a decis [prin ordin al ministrului] ca la proba de limbă și literatură română din cadrul examenului de Evaluare Națională să se aplice același barem de corectare pentru elevii care au răspuns la subiectul al II-lea, A (3 atât varianta b - predicativă, cât și c — subiectivă). Ca atare, fiecare dintre elevii în cauză v-a primi 6 puncte*”.

Prin decizia de acordare în plus a celor 6 puncte, elevilor care au răspuns greșit, varianta B „*propoziție predictivă*”, **s-a creat o discriminare față de două categorii de elevi, aflați în situații comparabile**, respectiv cei care au punctat corect varianta C (subiectivă) (70.068 elevi) și față de cei care au punctat tot greșit varianta A (atributivă) (30.029 elevi), aceștia din urmă **fiind în aceiași situație cu cei care au punctat varianta B**. (care au greșit tot datorită complexității subiectului al II-lea și tot din vina Comisiei de Evaluare Națională din cadrul Ministerului Educației).

Acordându-se în plus 6 puncte celor care **inițial nu au răspuns corect** (varianta B), **nota acestora a fost influențată pozitiv chiar dacă au greșit**, fiind într-o **poziție de superioritate a notei de admitere în liceu cu 0,15%, față de cele două categorii de elevi**.

4.1.5. Petentul solicită:

1. constatarea caracterului discriminatoriu al Ordinului/Notei interne nr. 881 din data de 27.06.2012, al MECS cu privire la acordarea aceluiași punctaj la variantele de răspuns predicativă/subiectivă, la proba de Limba și Literatura română din cadrul examenului de Evaluare Națională din 25 iunie 2012

2. restabilirea situației anterioare, în măsura în care recorectarea lucrărilor la proba de Limba și Literatura Română din cadrul examenului de Evaluare Națională din 25 iunie 2012 și Admiterea în licee, poate fi efectiv pusă în aplicare.

3. sancționarea cu amendă contravențională a MECS.

Prin adresa 4373 din 12.08.2012 petentul a comunicat Consiliului faptul că renunță la punctele doi și trei, restabilirea situației anterioare, în măsura în care recorectarea lucrărilor la proba de Limba și Literatura Română din cadrul examenului de Evaluare Națională din 25 iunie 2012 și Admiterea în licee, poate fi

efectiv pusă în aplicare, respectiv sancționarea cu amendă contravențională a MECTS.

Susținerile reclamatului

4.2.1. Prin adresa nr. 06.08.2012 M.E.C.T.S a depus la dosar punctul său de vedere prin care a invocat excepția lipsei calității procesuale pasive a MECTS deoarece toate activitățile legate de elaborarea subiectelor și stabilirea baremelor de corectare sunt desfășurate de către Centrul Național de Evaluare și Examinare, în exercitarea atribuțiilor sale prevăzute de lege.

La solicitarea Ministerului Educației, **Centrul Național de Evaluare și Examinare** a arătat următoarele aspecte cu privire la baremul de corectare la proba de limba și literatura română din cadrul Evaluării Naționale pentru elevii clasei a VIII-a:

I.Structura și conținutul subiectului II. A.3 de la proba de limba și literatura română din cadrul examenului de Evaluare națională pentru elevii clasei a VIII-a au fost elaborate în concordanță cu:

programa de examen pentru Evaluarea națională pentru elevii clasei a VIII-a, aprobată prin OMECTS nr. 4801/31.08.2010;

programele școlare în vigoare, aprobate prin ordin al ministrului nr. 5097/09.09.2009;

precizările metodologice privind relația dintre competențele specifice, conținuturile asociate și competențele de evaluat, publicate pe site-ul www.subiecte2012.edu.ro, la data de 28 octombrie 2011;

modelul de subiect pentru evaluarea națională 2011-2012, publicat pe site-ul www.subiecte2012.edu.ro, la data de 28 octombrie 2011.

4.2.2. Având în vedere mediatizarea excesivă a unor opinii despre baremul de la acest item, conducerea ministerului a solicitat Academiei Române, prin adresa nr. 10158 din 26.06.2012, un punct de vedere la nivel de cercetare lingvistică asupra aspectului menționat mai sus. În acest sens, Secția de gramatică de la Institutul de Lingvistică al Academiei Române a transmis Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului răspunsul lingvistului G. P. D., înregistrat de către institutia noastră cu nr. 892/28.06.2012. având în vedere că acest răspuns/punct de vedere indică o posibilă interpretare a propoziției subordonate din fraza *Ceea ce majenează este dificultatea răsfoirii* ca fiind subiectivă. și, în anumite condiții de topică inversată și de reconsiderare a elementului relațional, ca fiind predicativă, conducerea MECTS a luat decizia de a accepta ambele răspunsuri ca fiind corecte, în acest mod, decizia de a acorda 6 puncte pentru variante de răspuns corect b) *predicativă* susține egalitatea de șanse pentru candidații care au optat pentru una din cele două variante de răspuns, admise ca fiind corecte. În acest sens, Direcția Generală Educație și Învățare pe tot Parcursul Vieții din cadrul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și Centrul Național de Evaluare și Examinare au transmis către Inspectoratele Școlare Județene/ISMB circulara nr. 881/27.06.2012, avizată de secretarul de Stat pentru Învățământul preuniversitar. Potrivit acestei circulare, baremul de evaluare și de notare la proba scrisă de limba și literatura română din cadrul Evaluării naționale pentru elevii clasei a VIII-a se modifică la Subiectul al II-lea A.3 după cum urmează: “” notarea răspunsului corect: b sau c.

4.2.3 Prin adresa nr. 4373/12.09.2012 petentul a informat că renunță la soluționarea petițiilor 2 și 3 precizate mai sus solicitând constatarea caracterului discriminatoriu al Ordinului/Notei interne nr. 881/27.06.2012 al MECTS emis de ministrul interimar al

Educației Liviu Marian Pop referitor la acordarea aceluiași punctaj la variantele de răspuns predicativă/subiectivă, la proba de Limba și Literatura română din cadrul examenului de Evaluare Națională din 25 iunie 2012 acordarea aceluiași punctaj la variantele de răspuns predicativă/subiectivă, la proba de Limba și Literatura română din cadrul examenului de Evaluare Națională din 25 iunie 2012.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată. Colegiul director ia act de renunțarea la capetele de cerere precizate prin adresa înaintată de petent și înregistrată la Consiliu cu nr. 4373 din 12.08.2012.

5.2. Prin adresa nr. 3751 din 08.08.2012 excepția lipsei calității procesuale pasive a fost invocată de către Ministerul Educației, Cercetării Tineretului și Sportului, reclamat în speța de față, în conformitate cu prevederile H.G. 1401/2009, privind înființarea, organizarea și funcționarea Centrului Național de Evaluare și Examinare, cu modificările și completările ulterioare, coordonarea științifică și profesională a sistemului de examene din învățământul preuniversitar, inclusiv elaborarea probelor de examen/concurs/olimpiade este o atribuție a Centrului Național de Evaluare și Examinare, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, specializat în evaluarea educațională. **Prin urmare, toate activitățile legate de elaborarea subiectelor și stabilirea baremelor de corectare sunt desfășurate de către CNEE, în exercitarea atribuțiilor sale prevăzute de lege.** Colegiul director al CNCD **respinge** prezenta excepție, invocată de către reclamatul MECTS, având în vedere dispozițiile H.G. 1401/2009, precum și faptul că CNEE este o direcție în subordinea MECTS, prin faptul că **elaborează, împreună cu direcțiile specializate din Ministerul Educației, Cercetării și Inovării**, metodologii, proceduri și regulamente pentru organizarea și desfășurarea examenelor și evaluărilor în învățământul preuniversitar, pe care le supune aprobării ministrului educației, cercetării și inovării.

5.3. Având în vedere prevederile legale invocate mai sus, petiția cum este formulată, documentația depusă la dosar și susținerile părților, Colegiul director urmează a respinge excepția lipsei calității procesuale pasive invocate de reclamat.

Prin adresa nr. 4121 din 29.08.2012 excepția necompetenței materiale a Consiliului invocată din oficiu a fost comunicată petentului cu mențiunea că aspectele

sesizate sunt de competența instanței de judecată. Colegiul director respinge excepția necompetenței Consiliului invocată din oficiu.

Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 828 din 16 februarie 2009 a reținut că în economia Ordonanței nr. 137/2000 dispozițiile articolului 2 care definesc formele de discriminare, "sunt consecutive celor din articolul 1 alin. (3), care prevăd cine este subiectul obligației de a respecta principiul egalității între cetățeni - garantat de art. 1 alin. (2) în exercitarea drepturilor constituționale ale cetățenilor: "Orice persoană juridică sau fizică are obligația să respecte principiile egalității și nediscriminării". Din coroborarea aceluiași texte (art. 1-2) rezultă obiectul discriminării: titularii drepturilor constituționale enumerate în special în art. 1 alin. (2), îngreunați ori împiedicați în exercițiul lor. Așadar, în limitele atribuțiilor sale legale, CNCD este obligat să soluționeze orice plângere întemeiată pe dispozițiile art. 2 din O.G. nr. 137/2000 prin stabilirea existenței celor trei elemente susmenționate.

5.4. Din acest punct de vedere, Colegiul director constată că, în esență, petentul invocă vătămarea drepturilor sale prin efectul discriminatoriu al **notei nr. 881/27.06.2012** aprobată de ministrul MECTS Liviu Marian Pop și transmisă Inspectoratelor Școlare Județene, ISMB, Președinților Comisiilor Județene pentru Evaluarea Națională pentru elevii clasei a VIII-a, Comisiei Municipiului București pentru Evaluarea Națională pentru elevii clasei a VIII-a. În conținutul notei se precizează faptul că: *Se modifică Baremul de Evaluare și Notare la p Probă scrisă la Limba și Literatura Română Subiectul al II-lea A3 după cum urmează: "notarea răspunsului corect: b sau c", în speță neluarea în calcul și a variantei de răspuns indicată de fiul petentului (a) față de cei care au indicat ca variantă corectă varianta b, fiind punctați corespunzător, au răspuns corect, nu greșit cum susține petentul.* În legătură cu susținerile petentului, partea reclamată arată că a luat măsurile necesare ca elevii care au indicat varianta corectă b să fie tratați identic cu cei care au indicat varianta corectă c. Structura și conținutul subiectului al II.A.3 de la proba de limba și literatura română din cadrul examenului de Evaluare națională pentru elevii clasei a VIII-a au fost elaborate în concordanță cu:

- programa de examen pentru Evaluarea națională pentru elevii clasei a VIII-a, aprobată prin OMECTS nr. 4801/31.08.2010;

- programele școlare în vigoare, aprobate prin ordin al ministrului nr. 5097/09.09.2009;

- precizările metodologice privind relația dintre competențele specifice, conținuturile asociate și competențele de evaluat, publicate pe site-ul www.subiecte2012.edu.ro, la data de 28 octombrie 2011;

- modelul de subiect pentru evaluarea națională 2011-2012, publicat pe site-ul www.subiecte2012.ro la data de 28 octombrie 2011.

5.5. Colegiul director, analizând fondul plângerii deduse soluționării și susținerile părților, în opinia Colegiului director, împrejurările invocate de petent, ce ar presupune analiza obiectului dedus soluționării, sub aspectul art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, exced prevederilor O.G. nr. 137/2000, deoarece acestea vizează în mod indisolubil modalitatea de interpretare a actelor normative enumerate mai sus (OMECTS nr. 4801/31.08.2010; ordin al ministrului nr. 5097/09.09.2009;) și în ultimă instanță aplicarea metodologiei privind relația dintre competențele specifice, conținuturile asociate și competențele de evaluat. Aceste dispoziții se aplică în mod unitar tuturor elevilor de clasa a VIII-a, pentru itemul vizând subiectul al II-lea A3

vizați pentru evaluarea națională a elevilor, care au răspuns varianta corectă. Din acest punct de vedere, Colegiul director observă că Miisterul Educației, Cercetării Tineretului și Sportului prin Nota nr. 881 din 27.06.2012 *a modificat Baremul de Evaluare și Notare la Proba scrisă la Limba și Literatura Română Subiectul al II-lea A3 după cum urmează: "notarea răspunsului corect: b sau c"*.

5.6. Or, coroborând aceste aspecte cu faptele care fac obiectul petiției și definiția discriminării, în cauză nu se pot reține aspecte ce intră sub incidența art.2 din O.G. nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. respinge excepția lipsei calității procesuale pasive invocate de către reclamat;
2. respinge excepția necompetenței materiale invocată din oficiu de către Consiliu;
3. aspectele sesizate nu intră sub incidența prevederilor Ordonanței de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;
4. clasarea dosarului;
5. se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

VI. Modalitatea de plată a amenzii (dacă este cazul)

Nu este cazul;

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Potrivit art. 20 alin 9, hotărârea Colegiului director poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit legii. Potrivit art. 20 alin. 10, hotărârile emise potrivit prevederilor alin. (2) și care nu sunt atacate în termenul de 15 zile constituie de drept titlu executoriu.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

CRISTIAN JURA – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

VASILE VASILE ALEXANDRU– Membru

Redactat și motivat de S.C.S., V.F.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.